

32. strokovno srečanje ravnateljev in
ravnateljic srednjega šolstva

Vloga ravnateljev_ic v času kurikularnih sprememb

Zbornik povzetkov

Portorož, 24. in 25. 11. 2025

Plenarna predavanja	3
Znanje kot moč in kot pravica: meritokracija, pravičnost in učinkovitost v šolskem sistemu	4
Smo pripravljeni na spremembe? Pogled na rezultate TALIS 2024 z vidika kurikularne preнове.....	5
Med sistemom in svobodo: avtonomija kot temelj profesionalnega odločanja	6
Učenci in varstvo osebnih podatkov v digitalni dobi	7
Novi zakon o šolski inšpekciji v odnosu do kurikularne preнове.....	8
Delavnice v podporo kurikularni prenovi	9
Optimizacija uporabe umetne inteligence v izobraževanju	10
Gradniki šolske kulture in vodenja.....	11
Vloga ravnatelja pri udejanjanju raznolikih didaktičnih strategij in varnega ter spodbudnega učnega okolja	12
Vloga ravnatelja pri zagotavljanju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela v šoli	13
Kurikularna prenova kot priložnost za kakovostno delo z nadarjenimi.....	14
Dijaški domovi kot učeče se skupnosti: vloga ravnatelja pri uvajanju izboljšav in vodenje zaposlenih	15
Vloga CŠOD programov pri doseganju učnih ciljev in spodbujanju pouka na prostem	16
Formativno spremljanje in prenovljeni učni načrti.....	17
Odziv na spremembe – izvedba prenovljenih izobraževalnih programov PSI.....	18

Plenarna predavanja

Znanje kot moč in kot pravica: meritokracija, pravičnost in učinkovitost v šolskem sistemu

dr. Veronika Tašner

V sodobni slovenski družbi ima znanje ključno vlogo kot temelj osebnega razvoja, družbene blaginje in gospodarske konkurenčnosti. Pogosto se razume kot oblika moči – posamezniku, posameznici omogoča dostop do boljših priložnosti, vpliva in družbenega statusa. K temu je pripomoglo uveljavljeno načelo meritokracije, po katerem naj bi bili uspeh in napredovanje odvisni od sposobnosti in truda posameznika, posameznice. Že desetletja, na podlagi znanstvenih dognanj, vemo, da ima omenjeni koncept svoje domete in meje. Socialne razlike, ekonomski položaj družin ter dostop do kakovostnega izobraževanja vplivajo na to, kdo lahko v resnici izkoristi svoj potencial in ohrani voljo truditi se.

Slovenski izobraževalni sistem si sicer prizadeva uravnotežiti učinkovitost in pravičnost – torej omogočiti vsem učenkam in učencem dostop do znanja in pridobiti kakovostno izobrazbo. Popaziti poskuša tako na najšibkejše in hkrati nagrajevati odličnost. Kljub temu obstaja napetost med ciljem zagotavljanja enakih možnosti in socialne pravičnosti ter težnjo po konkurenčnosti in učinkovitosti. Pravičen sistem vzgoje in izobraževanja mora zato stremeti onkraj zgolj tekmovanja; zahteva podporne mehanizme, ki zmanjšujejo neenakosti in omogočajo, da znanje kot moč postane skupna družbena vrednota, ne privilegij redkih. Zato verjamemo, da je potrebno vzpostaviti novo meritokracijo, ki bo ob dograjevanju v smeri večje socialne pravičnosti vključevala tudi pravične in etične rabe nove tehnologije ter bo razumela, da prihodnost kliče tudi po premisleku gonil ekonomije in mehanizmih upravljanja razmerij med ljudmi in našega odnosa do narave.

Smo pripravljeni na spremembe? Pogled na rezultate TALIS 2024 z vidika kurikularne preнове

dr. Mihaela Zavašnik

Predavanje bo osvetlilo ključne ugotovitve mednarodne raziskave TALIS 2024 (Teaching and Learning International Survey), ki prinaša najnovejši vpogled v delo učiteljev in ravnateljev v Sloveniji ter po svetu in ponuja priložnost za razmislek o tem, kako pripravljeni smo v slovenskem šolskem prostoru na spremembe. V ospredju predavanja bo razmislek o tem, kako lahko podatki TALIS-a 2024 služijo kot podpora vodstvenim odločitvam v času kurikularne preнове, s poudarkom na profesionalnem razvoju učiteljev, sodelovalni kulturi, vodenju sprememb ter podpori pri uvajanju inovacij v pedagoško prakso. Namen predavanja je spodbuditi odprt dialog o tem, kako lahko ravnatelji s podatkovno podprtimi odločitvami vodijo procese preнове in krepijo kulturo učeče se skupnosti v svojih zavodih.

Med sistemom in svobodo: avtonomija kot temelj profesionalnega odločanja

dr. Dejan Hozjan

Prispevek z naslovom Med sistemom in svobodo: avtonomija kot temelj profesionalnega odločanja odpira dve pomembni vprašanji sodobnega šolstva, in sicer: (1.) do kakšne mere snovalci šolske politike zaupajo v strokovno usposobljenost ravnateljev in pedagoških delavcev in jim posledično omogočajo avtonomno opravljanje poklica in (2.) na kakšen način ravnatelji in pedagoški delavci razumejo vlogo in udeležanje avtonomijo pri svojem poklicu.

V želji po kakovostnem poučevanju in učenju v vzgojno-izobraževalnih zavodih je spodbujanje avtonomije v le-teh prioritetno področje tako evropskih kot tudi nacionalnih strateških dokumentov (npr. Education and Training Monitor, Nacionalni program vzgoje in izobraževanja 2023–2033). Raziskave namreč kažejo, da je spodbujanje avtonomije vzgojno-izobraževalnih zavodov pomemben dejavnik kakovosti šolskega sistema (REI 2015, Greany 2017, Komljanec in Skela 2020, Skerritt 2020). Vendar se ob tem pojavlja vprašanje, na kakšen način pa se v praksi uresničuje avtonomija vodstva in strokovnih delavcev vzgojno-izobraževalnih zavodov. Gre za vprašanje, kako sistemski okviri v praksi omogočajo ravnateljem in pedagoškimi delavcem večjo fleksibilnost, inovativnost in svobodo odločanja pri delu.

Učenci in varstvo osebnih podatkov v digitalni dobi

mag. Andrej Tomšič

Na predavanju bo pojasnjeno, katere digitalne veščine in znanja na področju zasebnosti in varstva osebnih podatkov so potrebne za aktivno in varno vključevanje otrok v digitalna okolja, kako ta znanja na ustrezen in otrokom razumljiv način predstaviti šolajočim in kako lahko pri tem pomaga Informacijski pooblaščenec.

Novi zakon o šolski inšpekciji v odnosu do kurikularne prenovе

dr. Simon Slokan

Predavanje je bilo konceptualno usmerjeno v tri segmente, ki se nanašajo na kurikularno prenovu in v okviru katere ima Inšpektorat RS za šolstvo vlogo zunanjega evalvatorja in/ali nadzornika.

V prvem delu je bil predstavljen koncept novega Zakon o šolski inšpekciji (ZSoll-1), pri čemer je potrebno poudariti, da je bil prejšnji v veljavi od leta 1996 ter ob tem dopolnjen zgolj enkrat, leta 2005. Praksa v tem času je pokazala, da je posodobitev nujna, saj se je v tem času spremenilo več materialnih predpisov v šolskem prostoru, istočasno pa tudi drugi zakoni, ki posredno in neposredno vplivajo na inšpekcijski postopek. Ob tem velja poudariti, da se je inšpekcijski nadzor v šolstvu v evropskem kontekstu premaknil iz klasičnega v smer sistemskih pregledov, ki pripomorejo k poenotenju delovanja šolskega sistema. Uvedba sistemskih pregledov prinaša sprotno evalvacijo delovanja vzgojno-izobraževalnih zavodov v šolskem sistemu, z namenom opolnomočenja vodstva šol o dolžnosti zakonitega delovanja, istočasno pa podajanja povratnih informacij o vsebinah, področjih in morebitnih odstopanjih od pričakovanj pri zakonitem delovanju. Poleg klasične nadzorne vloge Inšpektorata Republike Slovenije uvedba sistemskih pregledov prinaša tudi svetovalno vlogo šolske inšpekcije, hkrati pa so določeni kriteriji, da se sistemski pregled lahko izvaja na najmanj petih vzgojno-izobraževalnih zavodih. Sistemski pregled tako nadomešča doslej obstoječi sistemski nadzor.

V drugem delu se je predavanje osredotočalo na koncept rednih nadzorov na področju vrtcev, kjer se trenutno izvajajo z namenom zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja. Pri tem je bil poudarek na preverjanju dokazil v skladu z ZOFVI. Pri tem poudari, da imajo zavodi možnost posamezna potrdila pridobiti tudi sami in sicer preko povezave: [Izpis iz kazenske evidence, evidence vzgojnih ukrepov in evidence izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost \(Potrdilo o \(ne\)kaznovanosti\) | GOV.SI](#)

V zadnjem delu pa predstavi trenutno operativno delo na področju vrtcev, pri čemer se posebej izpostavlja povečanje števila podanih pobud/prijav in sicer za več kot 5 % napram preteklemu letu.

V zaključku je podan poudarek na zavedanju vlog, odgovornosti, ustrezne komunikacije ter transparentnosti delovanja vseh zaposlenih v vrtcih.

Delavnice v podporo kurikularni prenovi

Optimizacija uporabe umetne inteligence v izobraževanju

Amela Sambolić, Beganović, mag. Mojca Suban

Vsebina delavnice naj bi prispevala k razumevanju, kako lahko napredne rešitve umetne inteligence podprejo optimizacijo načrtovanja pouka in dela vodstvenih in strokovnih delavcev na sploh. Na delavnici bomo predstavili praktične primere uporabe v kontekstu optimizacije dela, platformo za načrtovanje pouka PLATON (koncept, razvoj, uvajanje), umeščanje GEN-UI ter vizijo ZRSŠ za prihodnost izobraževanja.

Gradniki šolske kulture in vodenja

mag. Vlasta Poličnik, Herman Pušnik

Delavnica je namenjena prepoznavanju pomena šolske kulture in njenega vpliva na delovanje šole. Kultura namreč predstavlja identiteto šole, spodbuja pripadnost članov ter usmerja njihovo vedenje in dejavnosti.

Naše izhodišče bodo tri ravni šolske kulture: pojavna raven (artefakti), izpostavljene vrednote in prepričanja ter nezavedna, temeljna prepričanja. Preko praktičnih primerov bomo prepoznavali vpliv ravnatelja na kulturo šole ter njegovo vlogo pri vnašanju novih vrednot v šolski prostor, kar bomo povezali s spremembami v družbi in izhodišči v prenovljenih učnih načrtih.

Vloga ravnatelja pri udejanjanju raznolikih didaktičnih strategij in varnega ter spodbudnega učnega okolja

dr. Simona Rogič Ožek, Jelena Keršnik

Namen delavnice je opolnomočiti ravnatelje za spodbujanje udejanjanja raznolikih didaktičnih strategij s poudarkom na aktivni vlogi učencev in varnega ter spodbudnega učnega okolja:

- Opredelitev in pomen raznolikih didaktičnih strategij v prenovljenih učnih načrtih.
- Načini zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja za vse učence.
- Vodenje za udejanjanje raznolikih didaktičnih strategij in varnega ter spodbudnega učnega okolja.

Vloga ravnatelja pri zagotavljanju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela v šoli

mag. Marina Pavčnik, mag. Staša Florjanič, Polona Knific, Aleša Mihelič

Za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti s samoevalvacijo je na šoli potrebno najprej vzpostaviti ustrezen okvir. Na delavnici bomo razmišljali kako lahko ravnatelj vpliva na razvoj evalvacijske kulture, vpetost ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v redno delo šole in zmožnosti zaposlenih za samoevalvacijo. Iskali bomo primere dobrih praks sistematičnega in sodelovalnega razvojnega načrtovanja, spremljanja in vrednotenja zastavljenih ciljev ter upoštevanja ugotovitev pri nadaljnjem načrtovanju dela.

Kurikularna prenova kot priložnost za kakovostno delo z nadarjenimi

Melita Jakelj, Kristina Bratina

V šolskem letu se je začelo postopno uvajanje posodobljenega Koncepta prepoznavanja nadarjenih otrok, učencev in dijakov ter vzgojno-izobraževalnega dela z njimi. Koncept celostno povezuje vrtce, osnovne in srednje šole ter uvaja sodobne pristope k prepoznavanju in razvoju nadarjenosti.

V Konceptu so posodobljene opredelitve nadarjenosti, spreminja se 3-stopenjski model odkrivanja nadarjenih ter kriteriji za identifikacijo nadarjenih. Koncept izpostavlja pomen prilagoditev in sodobnih didaktičnih pristopov pri delu z nadarjenimi pri rednem pouku in pomen dela z nadarjenimi iz ranljivih skupin. Natančneje opredeljuje naloge mentorjev nadarjenim ter vlogo in naloge pedagoških koordinatorjev za delo z nadarjenimi. Izpostavlja tudi pomen nadaljnega izobraževanja in usposabljanja vseh strokovnih delavcev za prepoznavanje nadarjenih in izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela z njimi. Delavnica je namenjena ravnateljem, ki želijo poglobiti razumevanje posodobljenega koncepta dela z nadarjenimi učenci in vloge vodstva pri njegovi implementaciji, kako prepoznati resnično nadarjene in jih učinkovito podpreti v učnem procesu. Hkrati bodo s pregledom vlog vseh deležnikov – ravnatelja, tima, učiteljev, učencev in staršev – oblikovali konkretne korake in prioritete za uvajanje koncepta v svojo šolsko prakso.

Dijaški domovi kot učeče se skupnosti: vloga ravnatelja pri uvajanju izboljšav in vodenje zaposlenih

dr. Branka Likon, Lilijana Gabrič Hvasti

Ravnatelj v dijaškem domu kot vodja vzgojno-izobraževalnega dela spodbuja strokovne delavce (vzgojitelje) k sodelovanju in raziskovanju prakse ter k preizkušanju in vpeljevanju izboljšav. S strokovnimi delavci sodeluje tudi pri spremljanju učinkov po uvedenih spremembah, učinkov na učno-vzgojne procese in na napredek dijakov. Sooblikujejo se učeče se skupnosti na različnih ravneh, ki prispevajo k varnemu in spodbudnemu učno-vzgojnem okolju. Ob izmenjavi primerov iz prakse o ravnateljevi podpori in usmerjanju strokovnih delavcev pri aktualnih spremembah se bodo preko strokovne razprave povezovali in nadgrajevali raznoliki pogledi. Po povezavi skupinskih odkritij bodo v sklepnih ugotovitvah organizacijske spremembe povezane tudi z načrtovanjem skupnih ciljev zadnje kurikularne prenove.

Vloga CŠOD programov pri doseganju učnih ciljev in spodbujanju pouka na prostem

Erika Melihen, Gregor Marinšek, Meta Vončina Gnezda

Delavnica bo predstavila primere aktivnosti na prostem, namenjene motivaciji, spodbujanju povezovanja, vzpostavljanju stika z naravo, uporabi čutil, raziskovanju okolja ter gibanju.

Udeleženci bodo skozi izkustveno učenje doživeli aktivnosti, ki jih v okviru pouka na prostem razvija CŠOD, in raziskovali njihovo povezavo s cilji in vsebinami učnega načrta. Predstavili bomo projektne dejavnosti in usposabljanja CŠOD, v katere se lahko vključijo strokovni delavci vrtcev in šol.

Delavnica bo delno potekala na prostem – na promenadi in plaži v neposredni bližini hotela.

Formativno spremljanje in prenovljeni učni načrti

dr. Ada Holcar, Saša Kregar, Jelena Keršnik

Delavnica bo osvetlila, kako so načela formativnega spremljanja vtkana v prenovljene učne načrte in kako lahko ravnatelji ustvarjajo pogoje za njihovo uresničevanje v praksi. Udeleženci bodo skozi primere in razpravo razpravljali o vlogi vodstva pri spodbujanju profesionalne skupnosti učiteljev ter spoznali pristope, s katerimi lahko podprejo učitelje pri uvajanju formativnega spremljanja.

Odziv na spremembe – izvedba prenovljenih izobraževalnih programov PSI

Lea Avguštin, Anja Dolžan

Uvajanje prenovljenih izobraževalnih programov prinaša številne priložnosti za profesionalni razvoj strokovnih delavcev in razvoj kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja, hkrati pa odpira tudi vprašanja o tem, kako spremembe uspešno vpeljati v prakso. Spremembe namreč ne pomenijo le posodobitve vsebin, temveč zahtevajo razumevanje širšega konteksta, prilagoditev načinov dela ter povezovanje vseh, ki pri izvajanju izobraževalnih programov sodelujejo.

Na delavnici bomo skupaj z ravnatelji razmišljali o tem, kako zagotoviti konceptualno in vsebinsko podporo šolam pri izvedbi prenovljenih izobraževalnih programih. Skozi pogovor bomo poskušali prepoznati ključne potrebe šol, da bomo lahko podporo v prihodnje še bolj ciljno usmerili in jo prilagodili dejanskim razmeram na terenu.